

MIDDEN DELFLAND

Verkiezingsprogramma 2022-2026

*Samen komen we
verder!*

ONZE VOORSTELLEN VOOR EEN BETER MIDDEN-DELFLAND

Kernpunten van het CDA	3
Terugblik op de afgelopen periode	5
Onze mensen	7
I Wonen	9
II Zorg voor elkaar	11
III Ondernemerschap en lokale economie	15
IV Omgeving	17

Kernpunten van het CDA

Het CDA is een volkspartij waarbij ieder mens telt. Het CDA zoekt altijd naar het algemeen belang en richt zich op verbinden en het overbruggen van verschillen in de samenleving. Hier onderscheidt het CDA zich van de populistische partijen: niet wie of wat je bent is bepalend, maar hoe we met elkaar samenleven. We moeten immers het leven hier vormgeven en de aarde op de best mogelijke manier doorgeven aan de generaties na ons. Daarom staat de christendemocratische politiek niet stil, maar gaat het voor een agenda van vernieuwing met een blik op de toekomst. Eerlijke politiek, koersvast, niet de 'waan van de dag' volgen, betrouwbaar. Soms zullen keuzes pijn doen, maar zijn ze nodig voor onze gemeente en hoe wij ons stukje van de planeet doorgeven aan komende generaties. (vrij naar rapport Van Zwol, september 2021)

Op basis van deze principes is het CDA programma voor de komende 4 jaar gebaseerd. De focus ligt op vier hoofdthema's die verderop in het programma nader worden uitgewerkt:

Wonen

- Het CDA wil bouwmogelijkheden binnen de dorpen benutten, zodat het groen rondom de dorpen behouden blijft.
- Het CDA wil doorstroom van bewoners bevorderen om woonruimte voor jongeren te creëren via ontwikkeling van seniorenwoningen.
- Naast de reeds voorgenomen 700 nieuwe woningen wil het CDA op termijn minstens 300 woningen toevoegen. Al deze nieuwe woningen vormen een uitbreiding van 10% van de totale woningvoorraad in onze gemeente in ongeveer tien jaar tijd.
- Woningnood oplossen kan niet alleen; daarom wil het CDA een integrale aanpak in de regio Haaglanden en erfpachtconstructies onderzoeken om woningen betaalbaar te maken.

Zorg voor elkaar

- Midden-Delfland kent een actief verenigingsleven dat het CDA zal blijven ondersteunen, ook door het stimuleren van nieuwe initiatieven en het verstrekken van subsidies aan initiatieven die bijdragen aan het actieve verenigingsleven.
- Sport verbreedert en daarom steunt het CDA het verbreden van het sportaanbod van sport in onze gemeente. Het is onze ambitie dat 95% van de jongeren deelneemt aan een sportvereniging. Voor elk bijstandsgezin moet een sportabonnement beschikbaar worden gesteld.

- Het CDA wil armoede verder tegengaan door extra subsidies voor activiteiten van organisaties die hieraan een bijdrage leveren.
- Voor statushouders wil het CDA een actievere begeleiding door de gemeente, zodat kansen op een goede integratie in de samenleving groter worden.
- Het CDA wil dat binnen de jeugdhulp wordt ingezet op het creëren van extra ambulante hulp waar dat nodig is.
- Het CDA ondersteunt het welzijnswerk voor ouderen om onderlinge betrokkenheid te stimuleren.
- Het CDA streeft naar een betere dienstverlening vanuit de gemeente, en wil één loket voor bijvoorbeeld sportverenigingen en hulpbehoevenden.

Ondernemerschap en lokale economie

- Het CDA zet zich in voor de lokale ondernemers. Zij zijn cruciaal voor de vitaliteit in onze gemeente. Het CDA ondersteunt initiatieven als het broodfonds voor zelfstandigen als zakelijk netwerk en als mogelijke collectiviteit.
- Het CDA stimuleert het duurzaamheidsprogramma voor boeren, waarbij boeren ook in de toekomst een goede boterham kunnen verdienen.

Omgeving

- Midden-Delfland kent waardevol landschap voor inwoners van de eigen gemeente, maar ook inwoners van buurgemeenten weten onze unieke positie in de omgeving te waarderen.
- Zorg voor deze omgeving is van essentieel belang. Het CDA legt de focus in de buitengebieden op behoud van de natuur en weidevogels, recreatie en grondgebonden veehouderij.
- Het CDA zet zich in voor veilige fietspaden en veilig verkeer in de dorpskernen.

Terugblik op de afgelopen periode

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor jeugdhulp, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Daarmee zijn veel taken van de Rijksoverheid overgedragen aan de gemeenten.

De kosten die Midden-Delfland heeft moeten maken om het sociaal domein op orde te krijgen waren hoog en de vergoeding vanuit het Rijk was zoals bij alle gemeenten ontoereikend. De afgelopen jaren hebben daarom dan ook in het teken gestaan van bezuinigingen om de plaatselijke begroting weer sluitend te krijgen. En bezuinigen doet pijn. Zo is bijvoorbeeld bezuinigd op verenigingen en stichtingen die maatschappelijke initiatieven ondersteunen en mogelijk maken.

Mede dankzij de inspanningen van onze wethouder als portefeuille-verantwoordelijke zijn verschillende bezuinigingen - breed gesteund door de gemeenteraad - doorgevoerd. De gemeente staat er financieel goed voor - zeker in vergelijking met andere (omliggende) gemeenten. De lokale lasten zijn verlaagd (rioolheffing, afvalstoffenheffing) en de verhogingen van de lokale OZB voor onze burgers zijn beperkt. Dit biedt mogelijkheden om in de volgende periode te blijven investeren in zaken die belangrijk zijn om de gemeente aantrekkelijk te maken om in te wonen.

De afgelopen jaren zijn er vele woningen in onze gemeente bijgekomen of concreet in de planning uitgewerkt voor de komende jaren. Zo wordt er op dit moment gewerkt aan de realisatie van ongeveer 80 woningen als onderdeel van het project "De Maaslandse Zoom" en worden ongeveer 40 woningen gebouwd op de locatie van het voormalige gemeentehuis in Schipluiden. Ook in Den Hoorn zijn in de wijk "de Kreek" meer dan 100 woningen opgeleverd aan hun nieuwe huurders en huiseigenaren. Voor Schipluiden en Maasland wordt hierdoor de komende jaren de bestaande woningvoorraad met meer dan 5% uitgebreid. Woningnood wordt echter niet alleen opgelost door het bouwen van meer woningen; zo heeft het CDA zich in de afgelopen jaren ervoor ingezet om het commercieel uitbaten van eigen woningen (de zgn. verkamering) harder tegen te gaan. Voor dit plan was helaas onvoldoende steun in de gemeenteraad te vinden.

De afgelopen periode stond uiteraard ook in het teken van de coronapandemie. Onze gemeente heeft afscheid moeten nemen van Hans Horlings. In Hans is ons een ervaren, bevoegen en hardwerkende wethouder ontvallen. Velen hebben familie of vrienden verloren, ook in onze gemeente.

Daarnaast heeft de pandemie de eenzaamheid vergroot en de behoefte aan sociaal contact sterk doen toenemen. Terwijl dat laatste juist lastig is vanwege het virus. Ondanks de beperkingen heeft het CDA kleinschalige lokale initiatieven gesteund en actie ondernomen om het leven net wat aangenamer te maken. Zo werden gratis mondkapjes verstrekt aan hen voor wie het financieel zwaar is. Ook werden ouderen verrast met een bloemetje in de kerstperiode. Juist in zware tijden moeten we niet vergeten dat de samenleving alleen een succes is als iedereen daarbij betrokken wordt.

De resultaten hebben we niet alleen kunnen bereiken. Het CDA Midden-Delfland is ervan overtuigd dat door samen te werken de beste resultaten bereikt kunnen worden. In onze fractie wordt veelvuldig en intensief samengewerkt door de raadsleden en het burgercommissielid. Zo werkt onze fractie ook constructief samen in de coalitie. Ook buiten de gemeenteraad is het CDA Midden-Delfland de afgelopen jaren aanjager geweest van verschillende overleggen om bijvoorbeeld complexe problematiek op het terrein van het sociaal domein goed bespreekbaar te maken. Daarmee zijn niet altijd alle oplossingen direct gegeven, maar wel is een aanzet gegeven tot een oplossing. Een oplossing waarbij oog is voor de belangen van de verschillende betrokkenen. Dat was de inzet van het CDA Midden-Delfland in de afgelopen periode en dat geldt ook voor de komende vier jaar!

Onze lijsttrekker en kandidaat-wethouder

Rob Zwaard

Fractievoorzitter en lijsttrekker CDA Midden-Delfland

Rob Zwaard (1958) is geboren en getogen in Maasland. Zijn maatschappelijke carrière speelt zich voor een belangrijk deel af in het Westland in de agrarische sector. Naast zijn werk zet Rob zich actief in als vrijwilliger binnen onze gemeente. Zo is hij voorzitter van MVV '27 geweest en bestuurslid van de Oranje Vereniging Maasland.

Vanaf 2014 zit Rob namens het CDA in de gemeenteraad en vanaf 2016 geeft hij leiding aan de fractie. In de afgelopen periode wist de fractie steeds beter op elkaar in te spelen en elkaar aan te vullen en daarin heeft hij als voorzitter een belangrijke rol gehad. "Ik ben er trots op dat wij als fractie telkens goed voorbereid zijn en ons blijven verdiepen in de vragen en dossiers die spelen in de gemeente. Als fractie zoeken we met elkaar naar wat het beste is voor Midden-Delfland".

Rob heeft hart voor de gemeente en het lokale bestuur. Zijn ervaring komt de partij én onze gemeente goed van pas. "Voor de komende vier jaar wil ik mij met de fractie weer graag inzetten voor ons mooie, landelijke Midden-Delfland. Een gemeente waar het nu al goed wonen, recreëren en ondernemen is."

Frank ten Have

Wethouder Financiën Midden-Delfland, kandidaat-wethouder voor het CDA voor een nieuw college

Frank ten Have (1959) werd in 1982 verkozen als jongste raadslid van Nederland. In Voorschoten was Frank 14 jaar raadslid en 6 jaar wethouder. Na een maatschappelijke carrière bij de overheid bij het ministerie van Financiën en de gemeente Den Haag, werkte Frank 17 jaar bij Deloitte als partner op het gebied van gebiedsontwikkeling en publiek-private samenwerking.

In mei 2020 keerde hij terug in de gemeentepolitiek als wethouder in Midden-Delfland met een zware portefeuille waar onder andere financiën, economische zaken en het sociaal domein toe behoren. Hij volgde hierbij Hans Horlings op, die hij al van jongs af aan kende, vanuit het CDJA Voorschoten. In de bijna twee jaar die hij actief is in onze gemeente heeft hij veel respect afgedwongen – ook bij de oppositie – door zijn ruime ervaring, daadkracht en open stijl van besturen. Frank heeft hart voor het lokale openbaar bestuur.

“Ik vind het mooi om terug te zijn in het lokale bestuur. Alleen met voldoende betrokken en geïnteresseerde burgers kan dat bestuur representatief, divers en betrouwbaar zijn. De vraag is niet alleen wat de gemeente kan doen voor jou, maar ook wat jij kan doen voor je gemeente! Dat bewustzijn zie ik terug bij het CDA als één van onze kernwaarden. Op verzoek van het lokale partijbestuur CDA Midden-Delfland zet ik me daar graag weer voor in!”

Hoofdstuk 1: Wonen

De druk op de woningmarkt is ook in Midden-Delfland voelbaar. Naast dat de woningprijzen over de afgelopen jaren gestegen zijn, zien we de gemeente vergrijzen. Het CDA Midden-Delfland erkent deze problematiek en vindt dat er binnen de gegeven kaders naar een oplossing moet worden gezocht. Het CDA zet in op de ontwikkeling van seniorenwoningen om deze doorstroom te bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan het plan om de locatie van de Hoornbloem in Den Hoorn te herontwikkelen tot seniorenwoningen. Op basis van de bestaande woonagenda moeten keuzes gemaakt worden voor het type woning. Daarnaast kunnen vernieuwende en gemengde woonvormen bijdragen aan een oplossing.

Doorstroom

De doorstroom van bewoners om jongeren de ruimte voor een eerste woning te geven is van groot belang om de vitaliteit in de dorpen te behouden. Wij willen inzetten op gemengde woonvormen bestaande uit woningen voor startende singles en stellen én kleinschalig wonen voor ouderen. Deze gemengde woonvormen passen binnen de visie van het CDA, zorg voor elkaar, en dragen bij aan de algehele cohesie binnen de dorpen. Het CDA Midden-Delfland staat voor nieuwbouw binnen de dorpskernen.

Het is van belang dat nieuwe woningen binnen de dorpsgrenzen gebouwd worden, zodat het groen rondom onze dorpen behouden blijft. 't Woudt als één van de typische gezichten van Midden-Delfland wil het CDA behouden, nieuwbouw in of aan deze dorpskern is volgens het CDA onwenselijk. 't Woudt is juist zo bijzonder omdat het nog oorspronkelijk is en dat willen we graag behouden voor de volgende generaties.

Ook voor andere dorpskernen wil het CDA inzetten op bouwen binnen de dorpsgrenzen. Zo wil het CDA in Schipluiden geen woningen bouwen op de vrachtwagenparkeerplaats, maar steunt het wel de ontwikkeling van grond voor woningbouw rond de Johanna Hoeve.

Herontwikkeling

Grond die in bezit is van de gemeente zoals De Kreek in Den Hoorn, moet hiervoor worden ingezet. Herontwikkeling van bestaande locaties (en van vrijkomende bedrijfslocaties) behoort tot de mogelijkheden.

Het helpt om concreter in het bestemmingsplan op te nemen wat voor woningen er op de gebieden met bestemming wonen gebouwd mogen worden. Creativiteit is geboden om deze problematiek het hoofd te bieden.

Wellicht kunnen constructies waarbij de grond in erfpacht uitgegeven wordt, tegen een marktconforme prijs, bijdragen aan betaalbare woningen. Door de grond in erfpacht uit te geven in plaats van te verkopen wordt de aankoopprijs van een woning lager. Ook de verlaging van de parkeernorm, voorheen 1,5 parkeerplaats per woning, voor nieuw te bouwen woningen, draagt bij aan de betaalbaarheid. Hierbij zou een pilot met deelauto's en maatwerkvervoer bijvoorbeeld ruimte kunnen bieden.

Ook voor mensen met een laag inkomen moet worden gebouwd. Nu is de voorraad sociale woningbouw niet goed verdeeld over de regio. Het CDA zet daarom in op een integrale aanpak binnen de regio Haaglanden. Tegelijkertijd willen we de groene begrenzing van de kernen in tact laten en zullen we dus moeten zoeken naar herontwikkeling binnen de kernen, waarvoor nog voldoende mogelijkheden zijn. Daarbij kunnen we naast de voorgenomen 700 nieuwe woningen op termijn minstens 300 woningen toevoegen. Al deze nieuwe woningen vormen een uitbreiding van 10% van de totale woningvoorraad in onze gemeente in ongeveer tien jaar tijd. Kortom, het CDA zet in op doorstroom en behoud van vitale dorpskernen waarbij de nadruk ligt op kleinschalige woonvormen voor starters en ouderen met oog voor het unieke, groene karakter van onze gemeente.

Aanpassing OZB

De OZB die inwoners aan de gemeente betalen is een percentage over de waarde van de woning (WOZ waarde). In de meeste gemeenten wordt het OZB percentage verlaagd als de WOZ waarde stijgt. In de gemeenteraad van Midden-Delfland is een aantal jaar geleden besloten om het belastingpercentage van de OZB niet meer jaarlijks te wijzigen. De afgelopen jaren zijn de WOZ-waarden van de woningen fors gestegen, waardoor meer OZB moet worden betaald (in de afgelopen wel 8 a 10% stijging per jaar). Op voorstel van onder andere het CDA wordt dit systeem aangepast per 2022 en zal de OZB aansluiten bij de bij de inflatie. Hierdoor zal bijvoorbeeld het belastingpercentage van de OZB dalen als de WOZ-waarden stijgen en andersom. De lasten worden hierdoor voor burgers in toom gehouden.

Hoofdstuk 2: Zorg voor elkaar

Midden-Delfland is zeer geliefd om te wonen en te leven. De gemeente heeft een hecht verenigingsleven dat door talloze vrijwilligers mogelijk wordt gemaakt. Hierdoor leren (nieuwe) inwoners van de dorpen en kernen elkaar goed kennen en voelt iedereen zich thuis in de gemeente. Tijdens buurt- of dorpsfeesten ervaren we de gezelligheid van onze inwoners; verschillende organisaties, mantelzorgers en vrijwilligers zorgen ervoor dat hulpbehoevenden of alleenstaanden niet buiten de boot vallen.

Stichtings- en verenigingsleven

De gemeente stimuleert initiatieven die vernieuwend zijn en waarvoor nog geen grote doelgroep is. Buiten deze initiatieven zijn er ook verenigingen en stichtingen die al decennia lang onderdeel uitmaken van het dorp, denk bijvoorbeeld aan: 50 jaar Stichting Zomerfeest Schipluiden, 90 jaar oratoriumvereniging Hosanna Maasland, 100 jaar Muziekvereniging Caecilia Schipluiden en meer dan 100 jaar CJV in Den Hoorn. Activiteiten in de gemeente dragen bij aan de sociale cohesie en de ontwikkeling van de dorpen. Om deze initiatieven te stimuleren vindt het CDA het belangrijk dat dergelijke subsidies worden verstrekt om goede ideeën een kans te geven en bij te dragen aan het voortbestaan.

De afgelopen jaren zijn verschillende verenigingen gekort zijn op hun subsidie. Ondanks het feit dat dit meestal nodig was, betreurt het CDA dat. Door solide financiële vooruitzichten wordt het mogelijk om hier de komende jaren meer geld voor vrij te maken. De rol die bijvoorbeeld de organisatie Stichting Welzijn Midden-Delfland inneemt, is van groot belang. De ondersteuning van mantelzorgers, het bieden van de mogelijkheid om voor (voornamelijk ouderen) nieuwe mensen te leren kennen door middel van sport en spel zijn cruciaal om de leefbaarheid van onze gemeente te verhogen. Het CDA stelt daarom voor de komende periode meer subsidie beschikbaar te stellen voor dergelijke organisaties.

Sportparticipatie

Sport verbreedert en bevordert de gezondheid. Sport is belangrijk voor de sociale samenhang in de gemeente en het geeft de mogelijkheid te integreren. Voor kinderen is het sporten van belang om te bewegen, vriendjes te maken en zo te leren samenwerken. Voor de verschillende dorpskernen streeft het CDA naar een breder aanbod van sporten en sportverenigingen.

Het niet kunnen betalen van contributie mag geen belemmering zijn voor deelname van een kind aan een sportvereniging. Het CDA heeft de ambitie om 95% van de kinderen te laten deelnemen aan een sportvereniging. Om invulling te kunnen geven aan het nationaal Sportakkoord ziet het CDA graag één loket voor de sportverenigingen binnen de gemeente. Voor elk bijstandsgezin moet een sportabonnement beschikbaar worden gesteld. Tegelijkertijd willen we samenwerking tussen sportverenigingen en het gezamenlijk gebruik van sportfaciliteiten bevorderen.

Armoedebestrijding

Armoede is vaak onzichtbaar, omdat het zich achter de voordeur afspeelt. Daarmee is de armoede wellicht verbloemd, maar zeker niet afwezig. De gemeente Midden-Delfland heeft, in overeenstemming met de landelijke trend, te maken met een toenemend aantal gezinnen en kinderen die in armoede opgroeien. Het was het CDA dat twee jaar geleden een motie indiende om niet verder te bezuinigen op organisaties die zich richten op armoedebestrijding.

De komende jaren wil het CDA inzetten op het verder tegengaan van armoede. Uiteraard moedigt het CDA samenwerking met de plaatselijke kerken en hun diaconieën toe. Daarnaast wil het CDA extra subsidie beschikbaar stellen voor activiteiten van organisaties binnen onze gemeente die armoede tegengaan. Dit zijn veelal kleine initiatieven die het verschil kunnen maken voor kinderen en hun ouders en deze initiatieven hebben te maken met beperkte budgetten.

Het ontvangen van uitkeringen en tegemoetkomingen voor inwoners van onze gemeente is vaak een lastig proces. De procedures zijn niet altijd even duidelijk voor degenen die gebruik moeten maken van die procedures. De afgelopen periode is er ingezet op het makkelijker maken van de procedures. Toch blijkt het nog steeds onvoldoende makkelijk. Het CDA maakt zich sterk voor het oprichten van één loket bij de gemeente, zodat hulpbehoevenden met al hun vragen op één plek zich kunnen melden.

Statushouders

De komende jaren zal de gemeente te maken krijgen met een toenemend aantal statushouders die moeten inburgeren in de breedste zin van het woord. Daarbij hebben sommigen langdurig hulp nodig, die niet na een paar jaar kan ophouden.

Dit betreft hulp vanuit vrijwilligers, maar ook professionele hulp en waar nodig bijzondere bijstand – ook voor verstrekkingen die niet onder de verzekering worden gedekt maar wel nodig zijn. Goede begeleiding helpt in latere jaren grotere problemen voorkomen. Niet iedereen heeft dezelfde kansen op zijn eigen succes. Sommigen hebben daar af en toe wat meer hulp bij nodig en er zijn gelukkig voldoende mensen die daarbij willen helpen. Het CDA ziet mogelijkheden om de inburgering van statushouders te verbeteren. Het overzicht per individu of per gezin kan beter. Zo bieden onze lokale ondernemers werk aan statushouders, maar gaat het helaas soms mis door met name gebrek aan talenkennis, waardoor bijvoorbeeld het verplichte VCA diploma voor medewerkers in de bouw niet wordt gehaald. Het CDA ziet dan ook een taak voor de gemeente om zorg te dragen voor een actievare begeleiding van de ontwikkeling van de individuele statushouder. Incidentele middelen vanuit de gemeente kunnen daarbij ondersteunen.

Zorg

Zorg moet altijd beschikbaar zijn voor hen die het nodig hebben. Alhoewel we te maken hebben met toenemende kosten vanwege het toenemend aantal zorgbehoevenden, wil het CDA aandacht blijven vragen voor het beschikbaar hebben van voldoende capaciteit.

Soms hebben ouders hulp nodig bij de opvoeding en zorg voor hun kind. Binnen de jeugdhulp zijn verschillende trends te zien: ten eerste is er sprake van een toenemende vraag en ten tweede wordt de problematiek steeds zwaarder en ingewikkelder. In de afgelopen jaren is er geïnvesteerd in ons Maatschappelijk Team zodat er meer ambulante jeugdhulp geboden kan worden en kinderen minder snel doorverwezen worden naar specialistische jeugdhulp. Om dit te verder te versterken, wil het CDA de komende jaren nog meer inzetten op ambulante jeugdhulp die zo dicht mogelijk in de leefwereld van het kind wordt ingezet. Om jeugdhulp toereikend te laten zijn voor ieder kind wat hulp nodig heeft, is het nodig dat er een passend aanbod is bij de problematiek van de kinderen binnen onze gemeente.

Ouderen in Midden-Delfland

Er zijn vele ouderen die tot op hoge leeftijd blijven werken, als vrijwilliger een nieuwe levensbestemming vinden, studies en hobby's oppakken en tenslotte zijn er ouderen die hulp behoeven. In Midden-Delfland zijn er uitgebreide en laagdrempelige mogelijkheden om deel te nemen aan een uitgebreid scala aan activiteiten waarbij bijvoorbeeld Stichting Welzijn Midden-Delfland, ouderenbonden, verschillende verenigingen, koren, kerkgenootschappen een belangrijke rol spelen. Gezamenlijk vermaak, bewegen, sport en spel, samen uitgaan en eten staat hierbij centraal. Deze initiatieven moedigt het CDA aan.

Daarom wil het CDA huisbezoeken van welzijnsmedewerkers blijven ondersteunen en stimuleren. Ook is het van cruciaal belang dat kleinschalige maatschappelijke initiatieven door de gemeente ondersteund en aangemoedigd worden.

Ook wil het CDA inzetten op betere busverbindingen. De laatste jaren is het netwerk uitgekleed. De bussen rijden minder frequent, de dienstregeling stopt eerder en het aantal haltes en de spreiding van de haltes kan beter. Juist om eenzaamheid bij ouderen tegen te gaan, is mobiliteit van essentieel belang. Het CDA wil het initiatief van de Mus, het vervoer van ouderen met behulp van vrijwilligers, overeind houden. Tevens wil het CDA onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor gratis busvervoer voor senioren.

Toegankelijke gemeente

Onze gemeente groeit. Het CDA wil graag dat nieuwe inwoners kennis maken met onze gemeente door meer dan alleen een digitaal welkomstpakket. Met een beter aanbod weten inwoners sneller hun weg te vinden in de gemeente. Tegelijkertijd moeten huidige inwoners niet vergeten worden.

De dienstverlening vanuit de gemeente kan beter. Inwoners doen vaak een beroep op de gemeente voor de aanvraag van een vergunning of melden digitaal een probleem aan. Het komt te vaak voor dat er (te) laat of geen terugkoppeling komt richting de melder. Dit is onzorgvuldig en het CDA gaat inzetten op verbetering van de bestaande dienstverlening. Om dit te bereiken, wenst het CDA ook duidelijke aanspreekpunten voor

bijvoorbeeld sportverenigingen en hulpbehoevenden; één loket voor alle vragen. Het CDA is voorstander van een wekelijks spreekuur van de wethouders en een wethouder als aanspreekpunt per kern om de toegankelijkheid tot het bestuur te vergroten.

Hoofdstuk 3: Ondernemerschap en lokale economie

Het CDA is trots op de veerkracht van onze lokale ondernemers. Zoals zij tijdens de coronacrisis deden, tonen zij ook nu weer aan van cruciaal belang te zijn voor de leefbaarheid en de ontwikkeling van onze gemeente. Deze ondernemers bieden werkgelegenheid en geven vorm aan onze lokale economie; van de lokale middenstander, supermarkeigenaar, kleine of grotere dienstverleners, boeren, ZZP'ers tot onze grote internationaal werkende bedrijven.

Het zijn ook de lokale ondernemers die het lokale maatschappelijke middenveld ondersteunen. Binnen de mogelijkheden van de (Europese) aanbestedingsregels ziet het CDA erop toe dat in onze gemeente maximaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om werk dat wordt aanbesteed door de gemeente Midden-Delfland uit te laten voeren door lokale ondernemers.

Met de komst van bedrijventerrein Harnaschpolder hebben vele soms internationaal opererende ondernemingen zich kunnen ontwikkelen op Midden-Delflands grondgebied. Deze bedrijven zorgen voor extra banen en bedrijvigheid binnen de gemeente. Het CDA stimuleert ondernemingen om zich hier duurzaam te vestigen met oog voor omgeving en milieu. Ook bestaande ondernemingen die gebaat zijn bij verduurzaming worden door het CDA ondersteund. Meer aandacht voor vergroening van dit gebied is wel nodig, alsook het in de komende jaren inrichten van groen omzoomde wandel- en fietspaden door het gebied. Ook de verkeers- en parkeerdruk moet zorgvuldig worden gevolgd ook in het belang van omwonenden.

Lokaal belang

In de dorpskernen zijn het meer de lokale dienstverlenende bedrijven die zorgen voor de levendigheid in Midden-Delfland. Zij bieden immers niet alleen werkgelegenheid dicht bij huis, maar zijn ook degenen die het lokale verenigingsleven steunen en daarom belangrijk voor de gemeenschap. In de drang naar woningen is er veel druk op transformatie en uitplaatsing, maar dat mag niet leiden tot het verdwijnen van de lokale bedrijvigheid. Deze kleinschalige bedrijven zijn veelal decennia lang onderdeel van de dorpsgemeenschap en vele van deze zijn nog steeds een familiebedrijf. Dit past binnen het plaatje van ondernemen met oog voor de gemeenschap en de omgeving. Het CDA ondersteunt hen van harte.

In Den Hoorn ligt een al langer lopend raadsbreed goedgekeurd centrumplan. Dit komt door allerlei juridische procedures niet van de grond.

Het gebrek aan voortgang belemmert de ontwikkeling van het dorp. Het CDA erkent de verschillende belangen van de gemeente, de contractpartij en de tegenpartij en roept het college op om al gedurende de juridische procedure te proberen om met de betrokkenen tot een oplossing te komen waarin iedereen zich kan vinden.

Midden-Delfland is het groen te midden van de randstedelijke stadsmetropool. In dat groen dragen boeren bij aan het groene karakter van onze gemeente. Duurzaamheid speelt hierin een belangrijke rol. Het CDA zet in op het continueren van het duurzaamheidsprogramma voor boeren, waarbij de voorwaarde geldt dat zij ook in de toekomst een goede boterham moeten kunnen blijven verdienen. Denk hierbij aan steun vanuit de gemeente bij startende boeren en een beter beloningssysteem voor boeren die zorg dragen voor biodiversiteit.

Broodfonds

In Midden Delfland zijn ca. 7700 banen, 1650 bedrijfsvestigingen en 2300 ondernemers. Van deze ondernemers is 85-90% zelfstandig. Veel van die zelfstandigen hebben geen sociaal vangnet. Hen willen we graag kennis laten maken met het begrip broodfonds. Een broodfonds is een collectieve voorziening van en voor ZZP'ers tegen arbeidsongeschiktheid waar per fonds 30 tot 50 ZZP'ers aan deel kunnen nemen. Dit reeds uitgedachte concept bestaat al landelijk en kan ook dienen als zakelijk netwerk. Zo kunnen zelfstandigen elkaar tot steun zijn: niet ieder voor zich of een anonieme overheid voor ons allen, maar op basis van eigen keuzes gezamenlijk voor elkaar verantwoordelijkheid dragen.

Hoofdstuk 4: Omgeving

De provincie Zuid-Holland heeft in november 2017 onze gemeente uitgeroepen tot “Bijzonder Provinciaal Landschap”. Onze gemeente was daarmee de eerste gemeente van Nederland. Dit is een mooie blijk van waardering voor onze dorpen, en het biedt daarnaast ook de kaders om gezamenlijk met buurgemeenten en andere organisaties aan de slag te gaan om dit landschap te behouden. Midden-Delfland heeft een rijke cultuurhistorie en het landschap heeft een eigen identiteit die we als rentmeesters moeten bewaren. Tien jaar geleden was onze gemeente de eerste Cittaslow gemeente in Nederland. Cittaslow is een manier van je bewust realiseren van de waarde van de kwaliteiten van Midden-Delfland voor al onze inwoners en ondernemers. Dat zien we terug in ons landschap, in de variatie aan streekproducten, onze gastvrijheid en in innovatief, duurzaam ondernemerschap.

In Midden-Delfland hebben we naast zorg voor elkaar, ook zorg voor de omgeving en de interactie tussen mens en omgeving is hierbij van essentieel belang. Zo moet er voldoende ruimte zijn voor wonen, werken en recreëren. In de buitengebieden ligt de focus wat het CDA betreft op behoud van natuur en weidevogels, grondgebonden veehouderij en recreatie. Het bestaansrecht van onze gemeente wordt immers voor een deel ontleend aan ons specifieke groene en dorps karakter. Daarmee weten wij ons ook te onderscheiden van onze buurgemeenten.

Groen betekent ook de omgeving toekomstbestendig maken door te verduurzamen, we hebben immers de aarde te leen. Hierbij moet de focus liggen op het verder verduurzamen van de tuinbouw, woningbouw en industrie. De nadruk moet liggen op de samenwerking met ondernemers om aan de duurzaamheidsopdracht te voldoen: zo is het cruciaal dat we samenwerken met de glastuinbouw om aan de CO2 opdracht te voldoen!

Onze opdracht voor het groene landschap, terwijl in onze omgeving steeds meer woningen komen, komt onder druk te staan. Waar nu bijna 2 miljoen mensen ons omringen en genieten van het groen en water in onze gemeente, worden dat er straks door allerlei woningbouwplannen naar verwachting 2,5 miljoen. Dat geeft meer druk op ons gebied en meer druk op beheer-, onderhouds- en toezichtskosten.

Het CDA wil dat de gemeente actief de samenwerking met omliggende gemeenten zoekt, omdat alleen zo het gebied naar de toekomst behouden kan blijven (mede-eigenaarschap van omliggende steden).

Het CDA is in het kader van de Omgevingsvisie 2.0 en ook voor de Gebiedsvisie 2025-2050 voor breed gedragen participatie en discussie om te komen tot multifunctionele combinaties in het buitengebied die passend zijn en economisch rendabel om daarmee juist het gebied in stand te houden. Denk bijvoorbeeld aan zorgwoningen, recreatie en gezamenlijk boeren met moestuinen. Daarbij zijn o.a. maatvoering, verkeersdruk, openheid van het gebied, precedentwerking overwegingen die in die afwegingen meegewogen moeten worden.

In de economische groei-agenda's is veel aandacht voor wonen, werken en infrastructuur, maar te weinig voor groen. Onze gemeente moet daar meer aandacht voor vragen en zoeken naar extra financieringsmiddelen voor het in stand kunnen houden van groen in onze provincie. Meer geld van het Rijk en/of provincie voor woningbouw en infrastructuur betekent ook meer geld voor landschap, natuur, recreatie en wateropgave. Dat is niet alleen in het belang van onze gemeente maar ook in het belang van alle omwonenden in de regio.

Verkeer en veiligheid

Ook buurgemeenten herkennen het eigen, groene karakter van onze gemeente en onze gemeente wordt dan ook veelvuldig gebruikt door inwoners van die omliggende gemeenten. Het CDA wil dat ingezet blijft worden op recreatiemogelijkheden. Daarom is het belangrijk dat wordt ingezet op het uitbreiding van het fietsnetwerk en verbetering van het huidige fietspadennetwerk. Een zogenaamde 'snelfietsroute' tussen Den Haag en Rotterdam behoort tot de mogelijkheden en draagt daarnaast ook bij aan het vergroenen van mobiliteit.

Naast het fietsverkeer vraagt het CDA ook meer aandacht voor veilig verkeer, met name van transport in de dorpskernen. Vooral in Den Hoorn en Maasland is er zorg omtrent het zware verkeer door het dorp. In Maasland is de kruising Oude Veiling-Kerkweg-Maassluiseweg onverantwoord en ondanks jarenlang onderzoek en vele discussies is de situatie niet verbeterd. Het CDA zet in op aanpak van deze kruising. Verder is er gebrek aan verlichting in Den Hoorn en staan er paaltjes op plekken waar ze niet nodig zijn. Dit zorgt voor onveiligheid, zeker voor ouderen.

Ook wil het CDA in het college het gesprek aangaan met de gemeente Delft om de knip in Den Hoorn met de Kristalweg meer toegankelijk te maken om onnodig omrijdend verkeer tussen Den Hoorn en Delft te voorkomen.

Een verbreding van de A4 mag niet leiden tot toename van geluidsoverlast, sluipverkeer en fijnstof. Ook een verbreding van de oude spoorlijn moet zorgvuldig worden ingepast. Tot slot zal de komende jaren de reconstructie van de Gaagweg (N468) door de provincie worden uitgevoerd, waardoor de as-beperking waarschijnlijk komt te vervallen en daarmee de bereikbaarheid voor onze bedrijven en boeren verbetert. Dit mag niet leiden tot extra sluipverkeer tussen de A4 en de A20.

Colofon

Dit programma is in opdracht van het bestuur van CDA Midden-Delfland opgesteld door een commissie bestaande uit: Arco Valkenburg, Peter van Rijs, Marijn van Adrichem en Christophe Rabouw.

De commissie bedankt de vele organisaties, inwoners, verenigingen, stichtingen en ondernemers die wij hebben gesproken en de leden van het CDA en de fractie en het bestuur voor hun input en ideeën voor dit programma.

Het maken van kopieën van dit programma is toegestaan, maar voor het reproduceren van teksten vragen wij u om ons van te voren in te lichten.

Foto's Rob en Frank: **Mariet Mostert**

Overige foto's: **Gerard Jordaan**